

www.mevzuattakip.com.tr

Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Esaslar

Ekli “Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü Tarafından 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Esaslar”ın yürürlüğe konulması; Devlet Bakanlığının 18/8/2010 tarihli ve 10601 sayılı yazısı üzerine, mezkur Kanunun geçici 4 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 27/9/2010 tarihinde kararlaştırılmıştır.

SOSYAL YARDIMLAŞMA VE DAYANIŞMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNUN 3 ÜNCÜ MADDESİNİN (f) BENDİ KAPSAMINDA YAPILACAK İHALELERE İLİŞKİN ESASLAR

(BKK Sayısı : 2010/970 R.G.: 7 Kasım 2010 / 27752)

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 - (1) Bu Esasların amacı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü tarafından 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin (f) bendinde yer alan istisna kapsamında yürütülecek ve desteklenecek her türlü araştırma-geliştirme projeleri için gerekli hizmet alımları ile ilgili alım

süreçlerinde geçerli olacak esasları belirlemektir.

Hukuki dayanak

MADDE 2 - (1) Bu Esaslar, 4734 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin (f) bendi ile geçici 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 - (1) Bu Esasların uygulanmasında;

a) Aday: Ön yeterlik için başvuran araştırma ve geliştirme kurumunu,

b) Araştırmacı: Bilimsel araştırma ve geliştirme projesinin yürütülebilmesi için proje yürütücüsü tarafından proje ekibinde gösterilen veya bu Esaslar çerçevesinde yüklenici tarafından istihdam edilen elemanları,

c) Araştırma hizmeti: Konu, amaç, kapsam, süre, özel şartlar ve bedeli, gelecekte talep olacağı beklentisiyle daha önce tasarlanmış ve/veya yeni bilgiler üretilmesi, olayların bilimsel yorumlarının yapılması için bilimsel esaslara uygun olarak yapılan çalışmaları,

ç) Araştırma ve geliştirme kurumları: 4734 sayılı Kanununun 3 üncü maddesinin (f) bendinde sözü edilen; ulusal alanda ve münhasıran araştırma-geliştirme faaliyetleri yürütmek amacı ile kanunla kurulan kurumlar veya bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan yükseköğretim kurumlarını,

d) ARGE projeleri: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen veya desteklenen projeleri, her yıl Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan ilgili yıl programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair karar ile uygulamaya konulan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün faaliyetleri kapsamında sosyal yardım alanında topluma sunulan hizmetin kalitesinin ve etkisinin artırılması ile sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, Yükseköğretim Kurumu, ulusal kurum ve kuruluşlar ile sonuçlarının paylaşıldığı ve yararlandığı bütçe ile ödenek tahsis edilen araştırma ve geliştirme projelerini,

e) Bakan: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakanı,

f) Başvuru belgesi: Belli istekliler arasında ihale usulünde ön yeterliğe katılan aday tarafından yeterliğinin tespitinde kullanılmak üzere sunulan belgeleri,

g) Belli istekliler arasında ihale usulü: Ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idare tarafından davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usulü,

- ğ) Danışman: Danışmanlık yapan, bilgi ve deneyimini idarenin yararı için kullanan, danışmanlığını yaptığı işin yüklenicileri ile hiçbir organik bağ içinde bulunmayan, idareden danışmanlık hizmeti karşılığı dışında hiçbir kazanç sağlamayan ve danışmanlık hizmetlerini veren hizmet sunucularını,
- h) Doğrudan temin: Bu Esaslarda belirtilen hallerde ihtiyaçların, idare tarafından isteklilerle teknik şartların ve fiyatın görüşülerek doğrudan temin edilebildiği usulü,
- ı) Geliştirme hizmeti: Konu, amaç, kapsam, süre, özel şartlar ve bedeli, gelecekte talep olacağı beklentisiyle daha önce tasarlanmış veya yeni bilgiler üretilmesi, olayların bilimsel yorumlarının yapılması için bilimsel esaslara uygun olarak yapılan çalışmalar içeren temel ve uygulamalı araştırmalardan elde edilen sonuçlardan hizmet, ürün, yöntem, süreç, sistem veya halen var olanları yenilemeye yönelik olmak üzere önceden tasarlanarak sonuç almaya yönelik çalışmaları,
- i) Genel Müdür: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürünü,
- j) Genel Müdürlük: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünü,
- k) Hizmet: İdare tarafından yürütülen veya yürütülmek üzere bu Esaslar çerçevesinde alımı yapılan araştırma ve geliştirme projeleri kapsamında alınan her türlü ARGE proje hizmetlerini,
- l) Hizmet sunucusu: Araştırma ve geliştirme hizmetleri kapsamında hizmet alımı ihalesine teklif veren araştırma ve geliştirme kurumunu,
- m) İdare: İhaleyi yapan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünü,
- n) İhale: Bu Esaslarda yazılı usul ve şartlarla hizmet alımlarının istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması veya işe başlama bildirimi ile tamamlanan işlemleri,
- o) İhale dokümanı: İhale konusu hizmet alımı işlerinde; isteklilere talimatları da içeren iş tanım dokümanı ve/veya idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgileri,
- ö) İhale yetkilisi: İhale ve harcama yapabilme sorumluluğu olan veya mevzuat gereği yetki devri yapılmış birim amirini,
- p) İstekli: Hizmet alımları ihalesine teklif veren hizmet sunucusunu,
- r) Ortak girişim: İhaleye katılmak üzere birden fazla araştırma ve geliştirme kurumunun aralarında yaptıkları anlaşma ile oluşturulan iş ortaklığı veya konsorsiyumları,

- s) Pazarlık usulü: Bu Esaslarda belirtilen hallerde kullanılabilen, ihale sürecinin iki aşamalı olarak gerçekleştirildiği ve idarenin ihale konusu için teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve belli hallerde fiyatı isteklilerle görüştüğü usulü,
- ş) Proje yürütücüsü: Projeyi teklif eden, hazırlanmasından, yürütülmesinden sorumlu olan Genel Müdürlük personeli veya Genel Müdür tarafından kabul edilen öğretim üyesi veya bu amaçla sözleşme imzalanmış araştırma ve geliştirme kurumunu,
- t) Protokol: İdare ile ARGE projeleri kapsamında ortak yürütülecek projelerde taraflarca imzalanan ön sözleşmeyi,
- u) Sözleşme: İdare tarafından hazırlanan ve taraflarca imzalanan alım konusu hizmete ilişkin yazılı veya elektronik anlaşmayı,
- ü) Teklif: Bu Esaslara göre yapılacak ihalelerde isteklinin idareye sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge veya bilgileri,
- v) Yerli istekli: Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş araştırma ve geliştirme kurumlarını,
- y) Yüklenici: Üzerine ihale yapılan ve sözleşme imzalanan istekliyi,
- ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 4 - (1) İdare, bu Esaslara göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

(2) Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece birden fazla hizmet alımı bir arada ihale edilemez. Bütünlük arz eden hizmet alımları kısımlara bölünemez. Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulama İlkeleri

İhale komisyonlarının oluşumu

MADDE 5 - (1) İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu için uzmanı olması şartıyla ve muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir.

(2) İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde diğer kamu kurum veya kuruluşlarından komisyona üye alınabilir.

(3) Komisyon başkanlığı ile ihale yetkilisi olma görevi aynı kişide birleşemez.

İhale komisyonlarının çalışma şekli

MADDE 6 - (1) İhale komisyonları eksiksiz toplanır, kararlarını çoğunlukla alır ve kararlarda çekimser kalinamaz. İdarece uygun görülen bir mazeret nedeniyle toplantıya katılmayacak üyenin yerine yedek üye katılır. İhale komisyonu üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır. İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkanı ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

(2) Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının bir örneği ilan veya daveti izleyen üç gün içinde komisyon üyelerine gönderilir.

Eşik değerler

MADDE 7 - (1) Araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde kullanılacak parasal değerler, 4734 sayılı Kanunun 8 inci maddesi dikkate alınarak, Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan tarafından belirlenir.

Onay belgesi

MADDE 8 - (1) Onay belgesinde, işin niteliği, cinsi, miktarı, yaklaşık maliyeti, ödeneğin mevcut olduğu, uygulanacak usul ile belli istekliler arasında ihale usulü veya pazarlık usulü uygulanacak ise ilanın şekli ve sayısı belirtilir. İdarenin ilgili birimi, tabi olunan mali mevzuatı esas alarak harcama talimatı veya onay belgesi düzenler ve ihale yetkilisinin onayına sunar. Bu belgeye, yaklaşık maliyet hesap cetveli ile alım dokümanı ve gerekli görülen diğer belgeler eklenir.

İhale işlem dosyası

MADDE 9 - (1) İhalesi yapılacak her iş için idare tarafından bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada onay belgesi, yaklaşık maliyet, ihale dokümanı, davet mektupları veya yapılmış ise ilan metinleri, adaylar veya istekliler tarafından yapılan başvurular, ihale teklifleri ve varsa diğer belgeler, ihale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur.

(2) İhale yetkilisi tarafından, hizmetin niteliği de göz önünde bulundurularak, idari birim personelinden en az üç ve tek sayıda kişiden olmak üzere alım komisyonu görevlendirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İhaleye Katılım Kuralları

Yaklaşık maliyet

MADDE 10 - (1) İdare, alım konusu hizmetin yaklaşık maliyetini, ihale yapılmadan önce, aşağıda yer alan yöntemlerden birini esas alarak hesaplar:

- a) Alımın yapılacağı araştırma ve geliştirme kurumundan fiyat istenerek ya da bu kurum veya kuruluş tarafından yayımlanan fiyat listeleri var ise bu listelerden yararlanmak suretiyle.
- b) Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarından piyasada alım konusu hizmeti sunan veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden fiyat isteyerek.
- c) (a) ve (b) bentlerine göre elde edilen fiyatlar birlikte kullanılarak.

İhaleye katılımda yeterlik kuralları

MADDE 11 - (1) İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve mali yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

a) Ekonomik ve mali yeterliğin belirlenmesi için;

- 1) İsteklinin bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgeleri,
- 2) İsteklinin iş hacmini gösteren toplam cirosu veya ihale konusu iş ile ilgili taahhüdü altındaki ve bitirdiği iş miktarını gösteren belgeler.

b) Mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi için;

- 1) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler,
- 2) İş deneyimini gösteren belgelerin istenildiği ihalelerde; yurt içinde veya yurt dışında kamu veya özel sektörde bedel içeren tek bir sözleşme kapsamında gerçekleştirilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak; ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kesin kabul işlemleri tamamlanan hizmet alımlarıyla ilgili iş deneyimini gösteren belgeler ile devredilen işlerde sözleşme bedelinin en az % 80'inin tamamlanması şartıyla, ilk ilan veya davet tarihinden geriye doğru son beş yıl içinde kesin kabul işlemleri tamamlanan hizmet alımlarıyla ilgili iş deneyimini gösteren belgeler,

3) İsteklinin araştırma-geliştirme faaliyetlerine yönelik belgeler,

4) İsteklinin ihale konusu işi yerine getirmek için yeterli sayıda ve nitelikte personel çalıştırdığına veya çalıştıracağına ilişkin bilgi ve belgeler,

5) İhale konusu hizmet işlerinde isteklinin yönetici kadrosu ile işi yürütecek teknik personelinin eğitimi ve mesleki niteliklerini gösteren belgeler.

(2) Araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde ifade edilen bilgi ve belgeler aranmaz, ancak (b) bendinin (5) numaralı alt bendinde ifade edilen işi yürütecek teknik personelinin eğitimi ve mesleki niteliklerini gösteren belgeler istenebilir. Hizmet alımı, konuyla ilgili yeterli bilgi ve deneyime sahip olduğu belirlenen ve alım dokümanında yer alan şartları sağlayan bir veya birden fazla araştırma ve geliştirme kurumundan yapılabilir.

(3) İhale konusu işin niteliğine göre yukarıda belirtilen bilgi veya belgelerden hangilerinin yeterlik değerlendirmesinde kullanılacağı, ihale dokümanında ve ihale veya ön yeterliğe ilişkin ilan veya davet belgelerinde belirtilir.

(4) Aşağıda belirtilen durumlarda bulunan istekliler ihale dışı bırakılır:

a) İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilan eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer durumda olanlar.

b) İflası ilan edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olanlar.

c) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olanlar.

ç) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olanlar.

d) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde mesleki faaliyetlerden dolayı yargı kararıyla hüküm giyenler.

e) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde idareye yaptığı işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu idare tarafından tespit edilenler.

f) Mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olanlar.

g) Bu maddede belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya yanıltıcı bilgi ve/veya sahte belge verdiği tespit edilenler.

ğ) 12 nci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılanlar.

h) 16 ncı maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilenler.

İhaleye katılamayacak olanlar

MADDE 12 - (1) Aşağıda sayılanlar doğrudan veya dolaylı veya alt yüklenici olarak, kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde ihalelere katılamazlar:

a) 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan veya örgütlü suçlardan veyahut kendi ülkesinde ya da yabancı bir ülkede kamu görevlilerine rüşvet verme suçundan dolayı hükümlü bulunanlar.

b) İlgili mercilerce hileli iflas ettiğine karar verilenler.

c) İdarenin ihale yetkilisi kişileri.

ç) İdarenin ihale konusu işle ilgili her türlü ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanlar.

d) (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinenleri.

e) (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilenlerin ortakları ile şirketleri (bu kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin % 10'undan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç).

(2) İhale konusu işin danışmanlık hizmetlerini yapan yükleniciler bu işin ihalesine katılamazlar. Aynı şekilde, ihale konusu işin yüklenicileri de o işin danışmanlık hizmeti ihalelerine katılamazlar. Bu yasaklar, bunların ortaklık ve yönetim ilişkisi olan şirketleri ile bu şirketlerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketleri için de geçerlidir.

(3) İdare bünyesinde bulunan veya idare ile ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf, dernek, birlik, sandık gibi kuruluşlar ile bu kuruluşların ortak oldukları şirketler ihalelere katılamazlar.

(4) Bu yasaklara rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. Ayrıca, bu durumun tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale yapılmışsa,

teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Ortak girişimler

MADDE 13 - (1) Ortak girişimler birden fazla araştırma ve geliştirme kurumu tarafından iş ortaklığı veya konsorsiyum olarak iki türlü oluşturulabilir.

(2) İş ortaklığı üyeleri, hak ve sorumluluklarıyla işin tümünü birlikte yapmak üzere, konsorsiyum üyeleri ise, hak ve sorumluluklarını ayırarak işin kendi uzmanlık alanlarıyla ilgili kısımlarını yapmak üzere ortaklık yaparlar.

(3) İş ortaklığı her türlü ihaleye teklif verebilir. Ancak idare, işin farklı uzmanlıklar gerektirmesi durumunda, ihaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceğini ihale dokümanında belirtir.

(4) İhale aşamasında ortak girişimden kendi aralarında bir iş ortaklığı veya konsorsiyum yaptıklarına dair anlaşma veya beyanname istenir. İş ortaklığı anlaşmalarında pilot ortak, konsorsiyum anlaşmalarında ise koordinatör ortak belirtilir.

(5) İhalenin iş ortaklığı veya konsorsiyum üzerinde kalması halinde, sözleşme imzalanmadan önce noter tasdikli iş ortaklığı veya konsorsiyum sözleşmesinin verilmesi gerekir.

(6) İş ortaklığı anlaşma ve sözleşmesinde, iş ortaklığını oluşturan, araştırma ve geliştirme kurumlarının taahhüdün yerine getirilmesinde müştereken ve müteselsilen sorumlu oldukları; konsorsiyum anlaşma ve sözleşmesinde ise konsorsiyumu oluşturan araştırma ve geliştirme kurumlarından, işin hangi kısmını taahhüt ettikleri ve taahhüdün yerine getirilmesinde koordinatör ortak aracılığıyla aralarındaki koordinasyonu sağlayacakları belirtilir.

Alt yükleniciler

MADDE 14 - (1) İhale konusu işin özelliği nedeniyle ihtiyaç görülmesi halinde, ihale aşamasında isteklilerden alt yüklenicilere yaptırmayı düşündükleri işleri belirtmeleri, sözleşme imzalamadan önce de alt yüklenicilerin listesini idarenin onayına sunmaları istenebilir. Ancak bu durumda, alt yüklenicilerin yaptıkları işlerle ilgili sorumluluğu yüklenicinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesi

MADDE 15 - (1) İdarenin gerekli gördüğü veya ihale dokümanında yer alan belgelerde ihalenin yapılmasına engel olan ve düzeltilmesi mümkün bulunmayan hususların bulunduğu tespit edildiği hallerde ihale saatinden önce ihale iptal edilebilir.

(2) Bu durumda, iptal nedeni belirtilmek suretiyle ihalenin iptal edildiği isteklilere, ilan yapılan ihalelerde ilan edilerek, davet yapılan ihalelerde ise yazı ile hemen duyurulur. İlan yapılan ihalelerde bu aşamaya kadar teklif vermiş olanlara ihalenin iptal edildiği ayrıca bildirilir. İhalenin iptal edilmesi halinde, verilmiş olan bütün teklifler reddedilmiş sayılır ve bu teklifler açılmaksızın isteklilere iade edilir. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle isteklilerce idareden herhangi bir hak talebinde bulunulamaz.

(3) İhalenin iptal edilmesi durumunda, iptal nedenleri gözden geçirilerek yeniden ihaleye çıkılabilir.

Yasak fiil ve davranışlar

MADDE 16 - (1) İhalelerde aşağıdaki fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikap, rüşvet suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek.

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak.

c) Sahte belge veya sahte teminat düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek.

ç) Alternatif teklif verebilme halleri dışında, ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak, asaleten veya vekaleten birden fazla teklif vermek.

d) 12 nci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak.

(2) Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun dördüncü kısmında belirtilen hükümler uygulanır.

İhale süreleri

MADDE 17 - (1) Doğrudan temin usulünün uygulandığı alımların dışında kalan hizmet alımlarında ihaleye katılacak isteklilere, tekliflerini hazırlayabilmeleri için belli istekliler arasındaki ihalelerde en az on gün, pazarlık usulü ile ihalelerde en az üç gün süre verilir. İdare ihale konusu işleri gerektiğinde isteklilere gazete ilanı ile de duyurabilir. Bu durumda ilanın Basın İlan Kurumu yoluyla hangi gazetede veya gazetelerde kaç kez yayımlanacağı idare tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İhale Usulleri ve Uygulaması

Uygulanacak ihale usulleri

MADDE 18 - (1) İdarece hizmet alımı ihalelerinde aşağıdaki usullerden biri uygulanır:

a) Belli istekliler arasında ihale usulü.

b) Pazarlık usulü.

Belli istekliler arasında ihale usulü

MADDE 19 - (1) Belli istekliler arasında ihale usulü, yapılacak ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda idarece davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usuldür.

(2) Bu usule göre yapılacak ihalelerde adayların başvurularını hazırlayabilmeleri için idarece en az yedi gün süre tanınarak davet ve/veya gazete ile ön yeterlik ilanı yapılır.

(3) İdare tarafından ön yeterliğe katılabilme şartı olarak istenen başvuru belgeleri bir zarfa konulur. Zarfın üzerine adayın adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, başvuru belgesinin hangi işe ait olduğu ve idarenin açık adresi yazılır. Zarfın yapıştırılan yeri aday tarafından imzalanır ve mühürlenir. 11 inci maddeye uygun olarak belirlenen ve ön yeterlik dokümanı ile ön yeterlik ilanında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre adayların ön yeterlik değerlendirmesi yapılır. Belirtilen asgari yeterlik koşullarını sağlayamayanlar yeterli kabul edilmez. Ön yeterlik ilanında ve dokümanında belirtilmek kaydıyla, yeterlikleri tespit edilenler arasından dokümanda belirtilen kriterlere göre sıralanarak listeye alınan belli sayıda istekli veya yeterli bulunan isteklilerin tamamı idarece en az on gün süre verilerek teklif vermeye davet edilebilir.

(4) Teklif vermeye davet edilmeyenlere davet edilmeme gerekçeleri yazılı olarak bildirilir. İşin niteliğine göre rekabeti engellemeyecek şekilde 35 inci maddeye uygun olarak belirlenen ve ihale dokümanı ile davet mektubunda belirtilen değerlendirme kriterlerine göre tekliflerin değerlendirilmesi yapılarak ihale sonuçlandırılır. İhaleye davet edilebilecek aday sayısı ile teklif veren istekli sayısının üçten az olması halinde ihale iptal edilir.

(5) Teklif veren istekli sayısının üçten az olması nedeniyle ihalenin iptal edilmesi durumunda, ihale dokümanı gözden geçirilerek varsa hatalar ve eksiklikler giderilmek suretiyle, ön yeterliği tespit edilen bütün istekliler tekrar davet edilerek ihale sonuçlandırılabilir.

(6) Araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde kullanılacak parasal değerler, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 8 inci maddesi dikkate alınarak, Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan tarafından belirlenen miktarı aşmayan hizmet alımlarını kapsar.

Pazarlık usulü

MADDE 20 - (1) Pazarlık usulü, idarenin ihale edilen işin teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve/veya fiyatı isteklilerle görüştüğü usul olup aşağıda belirtilen hallerde kullanılabilir:

- a) Belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda yeterli sayıda teklif çıkmaması.
- b) Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması.
- c) İhale konusu hizmet alımlarının özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve mali özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenememesi.
- ç) Araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde kullanılacak parasal değerler, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 8 inci maddesi dikkate alınarak, Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan tarafından belirlenen miktarı aşmayan hizmet alımları.

(2) Bu maddeye göre yapılacak ihalelerde ilan yapılması zorunlu olmayıp, idarece en az üç istekli davet edilir.

(3) İşin nitelik ve gereğine göre davet edilecek istekli sayısının üçten az olması halinde bu durum gerekçeli olarak ihale onayında açıklanır. Birinci fıkranın (b) bendine göre yapılacak ihalelerde isteklilerin yeterlik belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermeleri istenir, (c) bendine göre yapılacak ihalelerde ise, ihale aşamasında isteklilerle yapılacak görüşmeler sonunda ihale dokümanında netleştirilen mali ve teknik özellikler ihale yetkilisinin onayı ile kesinleşir.

(4) Pazarlığın yapılışı, teklifler ve üzerine ihale yapılanın tercih nedenleri komisyon kararında gösterilir.

(5) Bu usule göre yapılacak ihalelerde, birinci fıkranın (b) bendi hariç olmak üzere, idare tarafından davet edilen isteklilere tekliflerini hazırlayabilmeleri için en az beş gün süre tanınır.

Doğrudan temin

MADDE 21 - (1) Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaç duyulan hizmet alımı ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile yapılabilir:

- a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi.

- b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.
- c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan tüzel kişiden alınması.
- ç) Araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde kullanılacak parasal değerler, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 8 inci maddesi dikkate alınarak, Genel Müdürün teklifi üzerine Bakan tarafından belirlenen miktarı aşmayan hizmet alımları.
- (2) Bu maddeye göre yapılacak alımlarda, ihale komisyonu kurma ve 11 inci maddede sayılan hususları arama ile teminat alma ve sözleşme yapma zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.
- (3) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinin uygulanmasına ilişkin olarak yapılacak hizmet alımlarında düzenlenecek piyasa fiyat araştırma tutanağına, ihtiyacın neden araştırma ve geliştirme kurumlarından sağlandığının gerekçeleri belirtilerek buna ilişkin kanıtlayıcı belgelerin eklenmesi gerekmektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İhale ve Ön Yeterliğin İlanı, İhale Dokümanının Verilmesi

İhale veya ön yeterlik ilanlarında bulunması zorunlu hususlar

MADDE 22 - (1) İhale ve ön yeterlik dokümanında belirtilmeyen hususlara ilanlarda yer verilemez.

(2) İhale ilanlarında aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.
- b) İhalenin adı, niteliği, türü ve miktarı.
- c) Hizmet alımı ihalelerinde işin yapılacağı yer.
- ç) İhale konusu işe başlama ve işi bitirme tarihleri.
- d) Uygulanacak ihale usulü, ihaleye katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu.
- e) Yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler.

f) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.

g) İhale dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle satın alınacağı.

ğ) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte yapılacağı.

h) Tekliflerin ihale saatine kadar nereye verileceği.

ı) Teklif ve sözleşme türü.

i) Tekliflerin geçerlilik süresi.

j) İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği.

(3) Ön yeterlik ilanlarında aşağıda belirtilen hususların bulunması zorunludur:

a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.

b) İhalenin adı, niteliği, türü ve miktarı.

c) İşin yapılacağı yer.

ç) İhale konusu işe başlama ve işi bitirme tarihleri.

d) Ön yeterliğe katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu.

e) Ön yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler.

f) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.

g) Ön yeterlik dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı.

ğ) Ön yeterlik başvurusunun sunulacağı yer ile son başvuru tarih ve saati.

h) İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği.

(4) Bu maddedeki hükümlere uygun olmayan ihale ve ön yeterlik ilanları geçersizdir. Bu durumda, ilan bu maddeye uygun bir şekilde yenilenmedikçe veya hatalı hususlar için düzeltme ilanı yapılmadıkça ihale veya ön yeterlik yapılamaz.

(5) Bu Esasların 19 uncu ve 20 nci maddelerine göre araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak hizmet alımlarında ilan yapılması şartı aranmaz.

İhale ve ön yeterlik dokümanının içeriği ile idari şartnamede yer alması zorunlu hususlar

MADDE 23 - (1) İhale dokümanında sorumlularınca hazırlanan ve imzalanan idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgiler bulunur. Ön yeterlik dokümanında ise adaylarda aranılan şartlara, ön yeterlik kriterlerine ve gerekli diğer belge ve bilgilere yer verilir.

(2) İdari şartnamede ihale konusuna göre genel olarak aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı.

b) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.

c) İhale usulü, ihale tarih ve saati ile tekliflerin nereye verileceği.

ç) İsteklilere talimatlar.

d) İsteklilerde aranılan şartlar, belgeler ve yeterlik kriterleri.

e) İhale dokümanında açıklama isteme ve yapıma yöntemleri.

f) Tekliflerin geçerlilik süresi.

g) İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği, ihale konusu işin tamamına veya bir kısmına teklif verilmesinin mümkün olup olmadığı.

ğ) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin teklif fiyatına dahil olacağı.

h) Tekliflerin alınması, açılması ve değerlendirilmesinde uygulanması gereken ve bu Esaslarda belirtilen hususlar.

ı) İhale kararının alınmasından sözleşmenin imzalanmasına kadar uygulanması gereken ve bu Esaslarda belirtilen hususlar.

i) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.

j) Teklif ve sözleşme türü.

k) Geçici ve kesin teminat oranları ile teminatlara ait şartlar.

l) İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesinde idarenin serbest olduğu.

m) Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesinde idarenin serbest olduğu.

- n) İhale konusu işin başlama ve bitirme tarihi, yapılma yeri, teslim şartları ve gecikme halinde alınacak cezalar.
- o) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilip verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı ile sözleşme konusu işler için eğer ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği.
- ö) Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları ile sözleşme kapsamında yaptırılacak iş artışları ile iş eksilişi durumunda karşılıklı yükümlülükler.
- p) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşme ve ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.
- r) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.
- s) Anlaşmazlıkların çözümü.

İhale ve ön yeterlik dokümanının verilmesi

MADDE 24 - (1) İhale ve ön yeterlik dokümanı idarede bedelsiz görülebilir. Ancak, ön yeterlik veya ihaleye katılmak isteyen isteklilerin, idarenin isteği halinde bu dokümanı satın almaları zorunludur. Ancak araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak hizmet alımlarında doküman satın alınması zorunlu değildir. İdarece gerekli güvenlik önlemlerinin alınması kaydıyla ihale dokümanı, compact disc (CD), taşınabilir bellek (flash disk) ve benzeri araçlarla elektronik ortamda verilebilir. Doküman bedeli, basım maliyetini aşmayacak ve rekabeti engellemeyecek şekilde idarece tespit edilir. İdare tarafından uygun görülmesi halinde masrafları istekliye ait olmak üzere ihale dokümanı posta veya kargo yolu ile gönderilebilir.

İhale dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması

MADDE 25 - (1) İlan yapıldıktan sonra ihale dokümanında değişiklik yapılmaması esastır. Değişiklik yapılması zorunlu olursa, bunu gerektiren sebep ve zorunluluklar bir tutanakla tespit edilerek önceki ilanlar geçersiz sayılır ve iş yeniden aynı şekilde ilan olunur.

(2) İlan yapıldıktan veya ihaleye çıkıldıktan sonra tekliflerin hazırlanmasını veya işin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek maddi veya teknik hatalar veya eksikliklerin idarece tespit edilmesi veya eksikliklerin istekliler tarafından yazılı olarak bildirilmesi halinde ihale dokümanında değişiklikler yapılabilir. Yapılan bu değişikliklere ilişkin ihale dokümanının bağlayıcı bir parçası olan zeyilname, son teklif verme gününden en az üç gün öncesinde bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ihale dokümanı alanların tamamına gönderilir. Zeyilname ile yapılan değişiklikler nedeniyle tekliflerin hazırlanabilmesi için ek süreye ihtiyaç duyulması halinde, ihale tarihi bir defaya mahsus olmak üzere en fazla yirmi gün zeyilname ile ertelenebilir. Zeyilname

düzenlenmesi halinde, teklifini bu düzenlemeden önce vermiş olan isteklilere tekliflerini geri çekerek, yeniden teklif verme imkanı sağlar.

(3) İstekliler tekliflerini hazırlarken ihale dokümanında açıklanmasına ihtiyaç duyulan hususlarla ilgili olarak son teklif verme gününden üç gün öncesine kadar yazılı olarak açıklama talep edebilir. Bu talebin idarece uygun görülmesi halinde yapılacak açıklama, bu tarihe kadar ihale dokümanı alan bütün isteklilere son teklif verme gününden önce bilgi sahibi olmalarını temin edecek şekilde ve açıklama talebinde bulunan istekli belirtmeksizin yazılı olarak gönderilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tekliflerin Değerlendirilmesi

Tekliflerin hazırlanması ve sunulması

MADDE 26 - (1) Belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihalelerde teklif mektubu ve idarece istenmiş ise geçici teminata ilişkin belge, pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ise idarece istenen yeterlik belgeleri ile teklif mektubu ve istenmiş ise geçici teminata ilişkin belge bir zarfa konulur. Teklifler istekliler tarafından imzalanır ve mühürlenir. Zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligat adresi, teklifin hangi işe ait olduğu yazılır. Zarfın yapııştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve mühürlenir.

(2) Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması zorunludur.

(3) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında idareye verilir. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir. Posta ile gönderilecek tekliflerin ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye ulaşması şarttır. Postadaki gecikme nedeniyle işleme konulmayacak olan tekliflerin alınış zamanı bir tutanakla tespit edilir.

(4) Verilen teklifler, zeyilname düzenlenmesi hali hariç, herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez.

Tekliflerin alınması ve açılması

MADDE 27 - (1) İhale komisyonunca ihale saatine kadar kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır.

(2) İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve isteniyor ise teklif mektubu ile geçici teminata ilişkin belgelerin usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla

tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Belli istekliler arasında ihale usulünde bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca değerlendirilmek üzere oturum kapatılır. Pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde ise ihaleye katılan isteklilerden ilk sundukları fiyat tekliflerine bağlı kalarak, en son fiyat tekliflerini, ihale komisyonunun belirlediği süre içinde sunmaları istenir. İsteklilerin sunduğu ikinci fiyat teklifleri açıklanarak bir tutanak ile tespit edilir. Oturumda hazır bulunmayan isteklilerin sundukları fiyat teklifi son teklif kabul edilir.

(3) Pazarlık usulü ile yapılan ve ihale dokümanında teknik görüşme yapılacağı belirtilen ihalelerde, ihale komisyonunca yeterliği tespit edilen isteklilerle işin teknik detayları ve gerçekleştirme yöntemleri üzerine görüşme yapılır. Teknik görüşmeler sonucunda şartların netleşmesi üzerine, bu şartları karşılayabilecek isteklilerin teklif mektupları açılarak, fiyat teklifleri açıklanır ve bir tutanak ile tespit edilir. Son aşamada bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen yöntem uygulanır.

Tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 28 - (1) İhale komisyonunun talebi üzerine idare tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili isteklilerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.

(2) Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 27 nci maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan isteklilerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan teklifler değerlendirme dışı bırakılır.

Aşırı düşük teklifler

MADDE 29 - (1) İhale komisyonu verilen teklifleri 28 inci maddeye göre değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

(2) İhale komisyonu;

a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin yönteminin ekonomik olması,

b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin hizmetlerin temininde kullanacağı avantajlı koşullar,

c) Teklif edilen hizmet işinin özgünlüğü hususlarında belgelendirilmek suretiyle yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

(3) İhale komisyonu, aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesinde Kamu İhale Kurumu tarafından ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla belirlenen sınır değer veya sorgulama kriterlerini kullanabilir.

Tekliflerin geçerlilik süresi

MADDE 30 - (1) Tekliflerin geçerlilik süresi ihale dokümanında belirtilir. İdarece ihtiyaç duyulması halinde bu süre, teklif ve sözleşme koşulları değiştirilmemek üzere uzatılabilir. Bu süre en fazla ihale dokümanında belirtilen teklif geçerlilik süresi kadar uzatılabilir.

Geçici teminat

MADDE 31 - (1) İhalelerde, teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınır.

(2) Pazarlık usulüyle ve/veya yurt dışından yapılan alımlarda ihale onay belgesinde belirtilmek kaydıyla geçici teminat alınmayabilir.

(3) Araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde geçici teminat alınma şartı aranmaz.

Teminat olarak kabul edilecek değerler

MADDE 32 - (1) Teminat olarak kabul edilecek değerler için, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ilgili maddeleri uygulanır.

Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptali

MADDE 33 - (1) İhale yetkilisinin onayından önceki herhangi bir aşamada, ihale komisyonu kararı üzerine idare, verilmiş olan bütün teklifleri reddederek ihaleyi iptal etmekte serbesttir. İhalenin iptal edilmesi halinde bu durum bütün isteklilere derhal bildirilir. İdare, bütün tekliflerin reddedilmesi nedeniyle herhangi bir yükümlülük altına girmez. Ancak, idare isteklilerin talepte bulunması halinde, ihalenin iptal edilme gerekçelerini talep eden isteklilere bildirir.

(2) İhale yetkilisi, alım kararını yeniden değerlendirilmek üzere görevli birim, kişi veya komisyona iade edebileceği gibi, iptaline de karar verebilir. Kararın iptal edilmesi halinde alım süreci sona erer.

Yerli isteklilerle ilgili düzenlemeler

MADDE 34 - (1) Yaklaşık maliyeti eşik değerlerin altında kalan ihalelere sadece yerli isteklilerin katılması, yaklaşık maliyeti eşik değerlerin üzerindeki ihalelerde; hizmet alımlarında bütün yerli istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması hususlarında idarelerce ihale dokümanına hükümler konulabilir. Ancak, yabancı istekliler ile ortak girişim yapmak suretiyle ihalelere katılan yerli istekliler bu hükümden yararlanamaz.

İhalenin karara bağlanması ve onaylanması

MADDE 35 - (1) 28 inci ve 29 uncu maddelere göre yapılan değerlendirme sonucunda ihale, ekonomik açıdan en uygun teklifi veren isteklinin üzerine bırakılır.

(2) Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.

(3) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesine göre ihale dokümanında yerli istekliler lehine fiyat avantajı sağlanacağı belirtilen ihalelerde, bu fiyat avantajı da uygulanmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

(4) En düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirildiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde, ikinci fıkrada belirtilen fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır.

(5) İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi

ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir.

(6) İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç beş iş günü içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder.

(7) İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır.

(8) İhale kararları ihale yetkilisince onaylanmadan önce idareler, ihale üzerinde kalan istekli ile varsa ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığını teyit ettirerek buna ilişkin belgeyi ihale kararına eklemek zorundadır. İki isteklinin de yasaklı çıkması durumunda ihale iptal edilir.

Kesinleşen ihale kararlarının bildirilmesi

MADDE 36 - (1) İhale sonucu, ihale kararının ihale yetkilisi tarafından onaylandığı günü izleyen en geç üç gün içinde, ihale üzerinde bırakılan dahil olmak üzere, ihaleye teklif veren bütün isteklilere bildirilir. İhale sonucunun bildiriminde, tekliflerin değerlendirmeye alınmama veya uygun bulunmama gerekçelerine de yer verilir.

(2) İhale kararının ihale yetkilisi tarafından iptal edilmesi durumunda da isteklilere gerekçeleri belirtilmek suretiyle bildirim yapılır.

Sözleşmeye davet

MADDE 37 - (1) 36 ncı maddede belirtilen sürelerin bitimini, ön mali kontrol yapılması gereken hallerde ise bu kontrolün tamamlandığı tarihi izleyen günden itibaren üç gün içinde ihale üzerinde kalan istekliye, tebliğ tarihini izleyen 10 gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu bildirilir. Yabancı istekliler için bu süreye oniki gün ilave edilir. Sözleşmenin imzalanacağı tarihte ihale sonuç bilgileri Kamu İhale Kurumuna gönderilmek suretiyle ihale üzerinde kalan isteklinin ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi zorunludur.

(2) Araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde ihale üzerine kalan isteklinin Kamu İhale Kurumundan ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit edilmesi şartı aranmaz.

Kesin teminat

MADDE 38 - (1) Taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.

(2) Araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde kesin teminat alınma şartı aranmaz.

İhalenin sözleşmeye bağlanması

MADDE 39 - (1) 37 nci ve 38 inci maddelerdeki hükümler de dikkate alınarak idarenin gerekli gördüğü ihaleler bir sözleşmeye bağlanır. Sözleşmeler idarece hazırlanır ve Genel Müdür ve/veya ihale yetkilisi ile yüklenici tarafından imzalanarak yürürlüğe girer. Yüklenicinin ortak girişim olması halinde, sözleşmeler ortak girişimin bütün ortakları tarafından imzalanır.

(2) İhale dokümanında belirtilen şartlara aykırı sözleşme düzenlenemez.

Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu

MADDE 40 - (1) Bu Esaslara göre sözleşme imzalanmasını gerektiren işlerde, ihale üzerinde kalan istekli 37 nci ve 38 inci maddelere göre kesin teminatı vererek sözleşmeyi imzalamak zorundadır. Sözleşme imzalandıktan hemen sonra geçici teminat iade edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen zorunluluklara uyulmadığı takdirde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale üzerinde kalan isteklinin geçici teminatı gelir kaydedilir ve hakkında 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 58 inci maddesinin birinci fıkrası gereği işlem tesis edilir. Bu durumda idare, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif fiyatının ihale yetkilisince uygun görülmesi kaydıyla, bu teklif sahibi istekli ile de bu Esaslarda belirtilen usullere göre sözleşme imzalayabilir veya uygun göreceği bir usulle yeniden ihale yapabilir. Ancak ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli ile sözleşme imzalanabilmesi için, 37 nci maddede belirtilen sürenin bitimini izleyen üç gün içinde ikinci teklif sahibi istekliye aynı maddede belirtilen şekilde tebligat yapılır.

(3) Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibinin de sözleşmeyi imzalamaması durumunda ise, bu teklif sahibinin de geçici teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Sözleşme yapılmasında idarenin görev ve sorumlulukları

MADDE 41 - (1) İdare, 37 nci ve 40 inci maddelerde yazılı süre içinde sözleşme yapılması hususunda kendisine düşen görevleri yapmakla yükümlüdür. İdarenin bu yükümlülüğü yerine getirmemesi halinde, istekli sürenin bitmesini izleyen günden itibaren en geç beş gün içinde, on gün süreli bir noter ihbarnamesi ile bildirmek şartıyla, taahhüdünden vazgeçebilir. Bu takdirde geçici teminat geri verilir ve istekli teminat vermek için yaptığı belgelendirilmiş giderleri istemeye hak kazanır.

Avans verilmesi

MADDE 42 - (1) İdari şartnamede ve sözleşmede belirtilmek şartıyla isteklilere 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 34 üncü maddesinde belirtilen teminat olarak kabul edilecek değerler karşılığında avans verilebilir. Ancak, araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde teminat aranmadan avans verilebilir.

Kamu İhale Kurumu tarafından inceleme

MADDE 43 - (1) Bu Esaslar kapsamında yapılan hizmet alımı ihalelerindeki anlaşmazlıkların çözümlenmesinde Kamu İhale Kurumuna başvurulamaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Sözleşmelerle İlgili Esaslar

Sözleşme veya protokol düzenlenmesi

MADDE 44 - (1) Alım kararının ihale yetkilisi tarafından onaylanması halinde idare ile hizmet alımı yapılacak araştırma ve geliştirme kurumu arasında hizmetin niteliğine göre sözleşme veya protokol düzenlenebilir.

(2) İdare ile araştırma ve geliştirme kurumu arasında düzenlenecek sözleşme ve protokolde bulunacak hususlar, alımın niteliği esas alınarak 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 7 nci maddesi çerçevesinde belirlenir.

Sözleşme ilkeleri

MADDE 45 - (1) Bu Esaslara göre düzenlenmesi gereken sözleşmelerde, ihale dokümanında yer alan şartlara aykırı hükümlere yer verilmez, belirtilen haller dışında sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılamaz ve ek sözleşme düzenlenemez.

(2) Bu Esaslar kapsamında yapılan kamu sözleşmesinin tarafları, sözleşme hükümlerinin uygulanmasında eşit hak ve yükümlülüklerle sahiptir. İhale dokümanında ve sözleşme hükümlerinde bu ilkeye aykırı maddelere yer verilemez.

Sözleşme tasarıları

MADDE 46 - (1) Bu Esaslara göre yapılacak hizmet alımları ihalelerinde kullanılacak sözleşme tasarıları 47 nci maddede belirtilen hükümler dahilinde hazırlanır. İhale kapsamında kullanılacak standart formlar idarece hazırlanabileceği gibi, Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen standart formlar da bu Esaslara uyarlanarak kullanılabilir.

Sözleşmede yer alması zorunlu hususlar

MADDE 47 - (1) Bu Esaslara göre düzenlenecek sözleşmelerde aşağıdaki hususlardan gerekli olanlarının belirtilmesi zorunludur:

a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı.

b) İdarenin adı ve adresi.

c) Yüklenicinin adı veya ticaret unvanı, tebligata esas adresi.

ç) Varsa alt yüklenicilere ilişkin bilgiler ve sorumlulukları.

d) Sözleşmenin bedeli, türü ve süresi.

e) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilir verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı.

f) Sözleşme konusu işler için ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği.

g) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin sözleşme bedeline dahil olacağı.

ğ) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşmeyle ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.

h) Montaj, işletmeye alma, eğitim, bakım-onarım, yedek parça gibi destek hizmetlerine ait şartlar.

ı) Kesin teminat miktarı ile kesin teminatın iadesine ait şartlar.

i) Garanti istenilen hallerde süresi ve garantiye ilişkin şartlar.

j) İşin yapılma yeri, teslim etme ve teslim alma şekil ve şartları.

k) Gecikme halinde alınacak cezalar.

l) Mücbir sebepler ve süre uzatımı verilebilme şartları, birim fiyat sözleşme kapsamında yaptırılacak iş artışları ile iş eksilişi durumunda karşılıklı yükümlülükler.

m) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.

n) Sözleşmede değişiklik yapılma şartları.

o) Sözleşmenin feshine ilişkin şartlar.

ö) Yüklenicinin sözleşme konusu iş ile ilgili çalıştıracağı personele ilişkin sorumlulukları.

p) İhale dokümanında yer alan bütün belgelerin sözleşmenin eki olduğu.

r) Anlaşmazlıkların çözümü.

s) Diğer hususlar.

Mücbir sebepler

MADDE 48 - (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir:

a) Doğal afetler.

b) Kanuni grev.

c) Genel salgın hastalık.

ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı.

d) Gerektiğinde idare tarafından belirlenecek diğer haller.

(2) Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dahil olmak üzere, idare tarafından birinci fıkrada belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen yirmi gün içinde yüklenicinin idareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi halinde bu belgelerin ibrazı zorunludur.

Denetim, muayene ve kabul işlemleri

MADDE 49 - (1) İdare tarafından teslim alınan hizmetin muayene ve kabul işlemleri, ihale yetkilisi tarafından belirlenen bir başkan ve en az iki üyeden oluşan muayene ve kabul komisyonu tarafından yapılır. Sözleşmesinde hüküm bulunması halinde; imalat veya üretim süreci gerektiren işler, ihale dokümanında belirtilen kalite ve özelliklere göre yapılıp yapılmadığı hususunda, idare tarafından belirli aşamalarda ve aralıklarla denetlenebilir.

(2) Taahhüdün tamamlanması ve müstakil kullanıma elverişli bölümleri için kısmi kabul yapılabilir.

(3) İdare, alımı yapılan hizmetin niteliğini ve ilgili mevzuatını esas alarak muayene ve kabul işlemlerine ilişkin düzenleme yapabilir.

(4) Muayene ve kabul işlemleri, alım yetkilisince uygun bulunması halinde, Kamu İhale Kurumu tarafından yayımlanan ilgili muayene ve kabul yönetmeliklerine göre yapılabilir.

Ek kesin teminat

MADDE 50 - (1) Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde, fiyat farkı olarak ödenecek bedelin, sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde bu artış tutarının %6'sı oranında teminat olarak kabul edilen değerler üzerinden ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hak edişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir.

(2) Araştırma ve geliştirme kurumları ile yapılacak ARGE projelerinde ek kesin teminat alınma şartı aranmaz.

Kesin teminat ve ek kesin teminatların verilmesi

MADDE 51 - (1) Taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı idareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat ve varsa ek kesin teminatların; Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra; alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülmemen hallerde ise tamamı yükleniciye iade edilir.

(2) Yüklenicinin bu iş nedeniyle idareye ve Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçları ile ücret ve ücret sayılan ödemelerden yapılan kanuni vergi kesintilerinin kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar ödenmemesi halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatlar paraya çevrilerek borçlarına karşılık mahsup edilir, varsa kalanı yükleniciye geri verilir.

İade edilmeyen teminatlar

MADDE 52 - (1) 51 inci maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde, işin kabul tarihinden veya garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilmeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde idareye gelir kaydedilir.

Sözleşmenin devri

MADDE 53 - (1) Sözleşme, zorunlu hallerde ihale yetkilisinin yazılı izni ile başkasına devredilebilir. Ancak, devir alacaklarda ilk ihaledeki şartların aranması zorunludur. Ayrıca, isim ve statü değişikliği gereği yapılan devirler hariç olmak üzere bir sözleşmenin devredildiği tarihi takip eden üç yıl içinde aynı yüklenici tarafından başka bir sözleşme devredilemez ve devir alınamaz. İzinsiz devredilen veya devir alınan veya bir sözleşmenin devredildiği tarihi takip eden üç yıl içinde devreden veya devir alınan sözleşmeler feshedilerek, Borçlar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Sözleşmenin feshi ve tasfiyesi

MADDE 54 - (1) Sözleşmenin feshi ve tasfiyesiyle ilgili hususlarda Borçlar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

Yasaklar ve sorumluluklar

MADDE 55 - (1) İhalelere katılmaktan yasaklama, isteklilerin ceza sorumluluğu ve görevlilerin ceza sorumluluğu hususlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(2) Sözleşme çeşitleri ve sözleşmenin uygulanmasına ait sorumluluklarla ilgili hususlarda Borçlar Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Bildirim ve Tebligat

Bildirim ve tebligat esasları

MADDE 56 - (1) Aday, istekliler ve ihale dokümanı alanlara yapılacak her türlü bildirim ve tebligatlarda aşağıdaki yöntemlerin kullanılması zorunludur:

- a) İmza karşılığı elden.
- b) İadeli taahhütlü mektupla.
- c) Elektronik ortamda.
- ç) Faksla.

(2) İadeli taahhütlü mektupla yapılan tebligatlarda mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün, yabancı isteklilerde ise ondokuzuncu gün kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır. Tebligatın bu tarihten önce muhataba ulaşması halinde ise fiili tebliğ tarihi esas alınır.

(3) Elektronik ortamda veya faks ile yapılan bildirimlerde bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılır. Bu şekilde yapılan bildirimlerin aynı gün idare tarafından teyit edilmesi zorunludur. Aksi takdirde bildirim yapılmamış sayılır. Teyit işleminin gerçekleşmiş kabul edilmesi için tebligatın iadeli taahhütlü mektupla bildirimle çıkarılmış olması yeterlidir. Elektronik posta yoluyla veya faks ile yapılan bildirimler, bildirim tarihi ve içeriğini de kapsayacak şekilde ayrıca belgelenir. Elektronik posta yoluyla yapılacak bildirimler, idarenin veya idarece görevlendirilen kişinin elektronik posta adresinin kullanılması halinde geçerlidir. Elektronik haberleşmede kullanılacak araçlar ile bunların teknik özellikleri, yaygın olarak kullanılan haberleşme ve bilgi teknolojisi ürünleri ile uyumlu ve kolay erişilebilir olmalı ve eşit muamele ilkesini sağlamalıdır.

(4) Bu Esaslarda hüküm bulunmayan hallerde yapılacak tebliğler hakkında Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Son Hükümler

Dinamik alım sistemi, elektronik eksiltme ve çerçeve anlaşmalara ilişkin esaslar

MADDE 57 - (1) Kamu İhale Kurumu tarafından yürürlüğe konulacak yönetmeliklerle belirlenecek dinamik alım sistemi, elektronik eksiltme ve çerçeve anlaşma hükümlerine göre bu Esaslar kapsamında hizmet alınabilir.

Mevcut ihaleler

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Esasların yürürlüğe girdiği tarihten önce devletin denetim ve gözetimine tabi devlete ait yükseköğretim kurumları ile yapılan ARGE projelerine ait alımlar Genel Müdürün imzasıyla yürürlüğe koyduğu yönerge esasları hükümlerine göre yürütülür.

Yürürlük

MADDE 58 - (1) Bu Esaslar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 59 - (1) Bu Esasları Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Genel Müdürlüğünün bağlı olduğu Bakan yürütür.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA